

[Hilmar Baunsgaard.]

Men det var jo ikke det, der blev konflikten endelige årsag. Ved det mæglingssmøde, der blev afholdt, blev kompromiset netop, at Ragnhild Jensen ikke skulle tvinges ind i forbundet, men kun acceptere medlemskab af arbejdsløsheds-kassen, hvortil der som bekendt ikke er knyttet betingelser af nogen art. Denne løsning nægtede Ragnhild Jensen at acceptere.

Ragnhild Jensens egne udtalelser efter sin afvisning af mæglingsforliget og den agitation, som nogle af de mest højtråbende blandt Ragnhild Jensens partifæller i fremskridts-partiet har udfoldet, mere end lader ane, at der er andre end venstreorienterede i fagbevægelsen, der ønsker konflikt fremfor løsninger.

Blandt de forslag, vi behandler, er også et forslag, der direkte tager sigte på at forbyde de såkaldte eksklusivaftaler, d.v.s. aftaler mellem arbejdsgiver og fagforbund om kun at beskæftige organiseret arbejdskraft. Vi bevæger os med et sådant forslag ind på et meget ømtåleligt område, og hvad enten man kan lide disse aftaler eller ikke, må det erkendes, at der er en meget lang tradition på det danske arbejdsmarked for, at sådanne aftaler kan indgås. De er ikke så almindelige, som mange synes at tro, men de findes og vil utvivlsomt give anledning til uroepisoder, så længe de findes. Over for dette står imidlertid, at et lovforbud let kan føre til den desorganisering af arbejdsmarkedet, som vi af mange grunde bør tilstræbe at undgå.

På ét punkt bør der imidlertid ikke være tvivl. Man kan ikke opretholde, at sådanne aftaler er tilladt, samtidig med at man igenem et faktisk tvungent medlemskab yder bidrag til bestemte partier og presse. Det har altid været en gåde for mig, at socialdemokratiet ikke vil indse, at en sådan tvang til politisk støtte af bestemte partier må støde mange mennesker. Hvorfor kan socialdemokratiet ikke indse, at det er en udemokratisk metode. På alle andre områder har socialdemokratiet en overordentlig fin forståelse for demokratiets væsen og har ofte udvist en holdning over for anslag mod demokratiet, som vi andre har måttet respektere. Men her kniber det altså.

Det er ingen undskyldning, at venstre og de konservative har benyttet samme meto-

de for tilskud fra arbejdsgiverne. Det er faktisk en ringe trøst f. eks. for radikale lønmodtagere, at samtidig med at de tvinges til socialdemokratiet eller måske nu også til SF og kommunisterne, er der radikale arbejdsgivere, der er tvunget til at betale til venstre. Det er og bliver en udemokratisk foreteelse, og jeg appellerer til socialdemokratiet om at medvirke til at fjerne denne skønhedsplet på det danske demokrati.

Der er altså konstateret forhold på arbejdsmarkedet, som det er nødvendigt at ændre. Det radikale venstre vil sagligt og jeg håber nøgternt medvirke hertil, men det skal samtidig understreges, at vi ikke på grundlag af øjeblikkelige stemninger vil medvirke til at slå de organisationsformer i stykker, som alt taget i betragtning har givet Danmark et af de mindst urolige arbejdsmarkeder blandt demokratiske lande.

Det afgørende for det radikale venstre er imidlertid, at man tager hensyn til, at der i ethvert arbejdsforhold er en tredje part, nemlig forbrugerne eller samfundet, om man vil. Det er den sikre taber i enhver konflikt, og det er ikke acceptabelt, hvis arbejdsmarkedets parter optræder, som om der kun var to parter, nemlig dem selv.

Formanden:

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.30.

Mødet udsat kl. 12.00.

Mødet genoptaget kl. 13.30.

Forhandlingen genoptoges.

Ninn-Hansen (KF):

Det var jo to rolige og besindige ministre, der besvarede de forslag, der er fremsat, og tonen var fordragelig. Det synes jeg var en væsentlig fordel, og det synes jeg emnet fortjener. Der var vel nok hos i hvert fald én af ministrene en vis tendens til at afvise forslagene, men jeg tror dog, vi alle sammen havde fornemmelsen af, at man alligevel er indstillet på at tale sig til rette om den lov-